

Кухаренко Ю.І., слухач бакалаврату
Київський національний торговельно-економічний університет
м. Київ, Україна

ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА: СУТНІСТЬ ТА ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ

Прискорені темпи розвитку галузі готельного господарства сприяють появі на ринку різноманітних готельних послуг, які, у свою чергу, є основним джерелом прибутку для власників підприємств готельного господарства. Тому формуючи ту чи іншу послугу, потрібно чітко визначити чи зможе вона не тільки покрити витрати, але й їх перевищити, сформувавши відповідно прибуток. Зростання прибутку є дуже вагомим фактором подальшого розвитку підприємства.

Крім того, прибуток окремого підприємства готельного господарства формує доходну частину всієї готельної галузі країни, а отже, доходну частину загального бюджету країни. Тому, на сьогоднішній день надзвичайно важливим є планове вивчення та аналіз економічної ефективності діяльності готелів країни, а також їх економічної та соціальної програми розвитку. Дуже вагомим аспектом у цьому є вивчення саме такої економічної категорії як прибуток. Тож спробуємо визначити сутність, основні характеристики прибутку та можливі шляхи його збільшення.

Вивченням та аналізом такого показника діяльності підприємства як прибуток займаються багато вітчизняних та зарубіжних вчених, економістів, бухгалтерів, серед яких – Поддерегин О.Н., Мазаракі А.А., Карамзін В.Я., Павлова Л.Н., Шеремет А.Д., Кузнєцова Н.Н., Вуйчик І.О., Амбросій І.О., Нечаюк Л.І., Телеш Н.О.

Однак на цьому не варто зупинятися, бо процес збільшення прибутку все ще потребує дослідження, особливо на сучасному етапі, так як в економіці постійно відбуваються трансформаційні процеси, що несуть за собою необхідність удосконалення вже існуючих підходів до управління підприємством, відкриваючи тим самим ряд нових завдань для дослідників.

Метою даного дослідження є визначення сутності прибутку підприємств готельного господарства та встановлення можливих шляхів його збільшення.

Прибуток — один з основних економічних показників, що відображає ефективність підприємства, його фінансовий стан, успіхи та можливості у виконанні розробленої програми економічного та соціального розвитку.

В умовах ринкової економіки, з переходом готелів на самофінансування, основною умовою існування підприємств готельного господарства є їх прибуткова діяльність.

Готельне підприємство своїми фінансовими ресурсами має забезпечити всю свою експлуатаційну діяльність, розвиток і технічні вдосконалення матеріально-технічної бази, соціальне та матеріальне заохочення працівників підприємства, підвищення якості послуг [1].

Показник прибутку тісно пов'язаний з іншими економічними показниками. Наприклад, на його основі можна розраховувати ефективність використання основних фондів, ефективність праці, потенційну доходність підприємства та інші показники.

Багатогранна діяльність підприємств готельного господарства обумовлює створення та використання у планово-аналітичній роботі різні значення прибутку: прибуток (збиток) від реалізації послуг; прибуток від операційної діяльності; прибуток (збиток) від впливу інфляції; валовий прибуток; прибуток від звичайної діяльності до оподаткування; прибуток від звичайної діяльності; чистий прибуток (прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства). Відмінність цих понять визначається їх економічним змістом, з одного боку, та положеннями законодавства про оподаткування прибутку підприємства, з другого боку. Тож, охарактеризуємо основні види прибутку.

Ці показники є найважливішими в діяльності підприємств готельного господарства, адже вони надають якісну характеристику ефективності роботи як окремих підрозділів, так і всього готелю в цілому.

Крім того, характеризуючи прибуток готелю, важливо взяти до уваги не тільки його сутність, а й умови, в яких він формується. Адже для отримання найбільшого прибутку підприємства, потрібно мати певну правову та юридично закріплену базу, яка б сприяла ефективній роботі підприємства готельного господарства.

На сьогоднішній день в Україні вже існує позитивна тенденція, спрямована на стимулювання та розвиток готельної індустрії [2]:

1) прибуток готелів звільнено від оподаткування, але лише при умові, що готелі насправді займаються наданням послуг з розміщення, що складає хоча б 50% сукупного доходу [3];

2) пільга надається лише у відношенні до прибутку, отриманого суб'єктом господарювання від надання готельних послуг;

3) вивільнені від оподаткування кошти готельєри використовують на власний розсуд, але в рамках 3-річного строку і в межах цільового призначення, визначеного законом, спрямованого на розвиток готельної індустрії.

Звичайно, ці заходи значно сприяють збільшенню прибутковості підприємств готельного господарства, але, все ж таки, доцільно не зупинятися на цьому, потрібно ще працювати над удосконаленням юридичної сторони функціонування готелів та звернути увагу на використання вивільнених від оподаткування коштів саме за цільовим призначенням.

До того ж, крім правової бази на формування прибутку підприємства впливає безпосередньо і форма власності, і розмір підприємства, і тип засобу розміщення [4]. Так, для великих готелів характерним є отримання більш значного прибутку, але це є можливим тільки завдяки раціональному розподілу ресурсів підприємства та дотриманню відповідних стандартів роботи залежно від специфіки діяльності засобу розміщення. Розглянемо на прикладі чотирьохзіркового готелю «Дніпро» (м. Києві) показники, які впливають на чистий прибуток підприємства (табл. 1).

Таблиця 1

Витяг зі Звіту про фінансові результати ПАТ «Готель «Дніпро» за 2012 рік [5]

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	55314	55712
Податок на додану вартість	015	-9147	-9286
Вільний рядок (інші сплачувані збори або податки з обороту)	025	-384	-24
Інші вирахування з доходу	030	-5	-17
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	45778	46385
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	32345	35704
Валовий прибуток	050	1133	1381
Інші фінансові доходи	120	6	38
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	1139	1419
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(417)	(730)
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
- прибуток	190	722	689
Чистий прибуток	220	722	689

І так, згідно зі Звітом про фінансові результати ПАТ «Готель «Дніпро» за 2012 рік, незважаючи на те, що збільшилися операційні витрати та інші сплачувані збори підприємства у звітному періоді у порівнянні з попереднім та зменшився прибуток від операційної діяльності на 248 тис. грн., валовий прибуток готелю зріс на 2752 тис. грн. Чистий дохід готелю «Дніпро» у звітному періоді становив 722 тис. грн., що на 33 тис. грн. більше ніж у попередньому періоді.

Такі показники свідчать про досить високу ефективність роботи підприємства в цілому, але, звичайно, для більш рентабельної роботи готелю потрібно працювати над збільшенням його прибутку.

Для цього, в умовах досить нестабільного економіко-правового середовища повинні бути впроваджені відповідні заходи для поліпшення господарсько-фінансових показників діяльності. Серед цих заходів можна виділити такі [6]:

- збільшення обсягу реалізації готельних послуг за рахунок підвищення комфортності номерів, обладнання їх більш сучасною побутовою технікою тощо;
- зниження собівартості всіх видів готельних послуг при збереженні їх високої якості за рахунок підвищення ефективності використання всіх видів ресурсів і технічного вдосконалення всієї експлуатаційної діяльності;
- збільшення доходів від позареалізаційних операцій за рахунок вкладень вільних коштів у цінні папери, продажу цих цінних паперів на кредитних

ринках, придбання депозитних сертифікатів банків чи відкриття в них депозитних рахунків;

- проведення активної маркетингової політики, зокрема рекламної компанії послуг як у межах власної країни, так і за кордоном, з метою підвищення попиту на готельні послуги, що пропонуються, у тому числі з використанням інноваційних технологій;

- посилення роботи по укладенню довгострокових угод з фірмами й організаціями з метою залучення споживачів пропонованої продукції й готельних послуг.

З огляду на стан матеріально-технічної бази готелів та запити споживачів готельних послуг особливо актуальним, на нашу думку, є:

- проведення сертифікації підприємств готельного господарства на категорію;

- систематичне проведення сертифікації системи управління якістю готельних послуг;

Такі заходи дозволять створити основу для нормальної роботи підприємств готельного господарства і значно сприяють збільшенню прибутку підприємств.

Постійні зміни на ринку готельних послуг сприяють більш якісному висвітленню питання отримання прибутку засобами розміщення. Адже, прибуток є, по-перше, одним з найвагоміших показників роботи підприємства, а, по-друге, є головною метою створення та функціонування підприємств готельного господарства в цілому. Тому, на сьогоднішній день дослідження щодо специфіки отримання прибутку та шляхів його збільшення стають надзвичайно актуальними.

Перспективними такі дослідження стають ще й тому, що в умовах постійно зростаючої конкуренції готельному підприємству потрібно скорегувати свою роботу таким чином, щоб з кожним наступним звітним періодом отримувати більший прибуток порівняно з аналогічним попереднім періодом. Отже, безперервний пошук нових шляхів та резервів підвищення прибутку є основною умовою здійснення підприємницької діяльності в період ринкової економіки.

Література

1. Кузнєцова Н.Н. Основи економіки готельного та ресторанного господарства: Навч. посібник. – 2-е вид., Київ, 2005. – 250 с.

2. Вуйцик О.І. Оподаткування прибутку готельного бізнесу як засіб державного регулювання інвестиційної діяльності // Економіка. Управління. Інновації. – 2012. - №2 (8).

3. Про внесення змін у Розділ XX “Перехідні положення” Податкового Кодексу України відносно особливостей стягування податку на прибуток підприємств, отриманого від надання готельних послуг: Закон України від 15.08.2012 р.

4. Амбросій О.І. Класифікація доходів готельного господарства та фактори, що впливають на їх розмір // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2010. – Випуск 1. – с. 195-199.

5. Бази даних. Готель «Дніпро» [Електронний ресурс]-2012.–Доступний з <http://www.smida.gov.ua/db/emitent/kv/showform/50/237127>

6. Нечаюк Л.І., Телеш Н.О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент: Навч. посібник.— К: Центр навчальної літератури, 2003.— 348 с.

*Логунова Н.А., к.э.н., доцент кафедры экономики предприятия
Керченский государственный морской технологический университет
г. Керчь, Украина*

ПРОБЛЕМЫ И НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ КРУИЗНОГО БИЗНЕСА: ИННОВАЦИОННЫЙ АСПЕКТ

В современных условиях экономического развития Украины достижение высокого уровня результативности отдельных экономических систем возможно лишь при реализации новаторского подхода к их функционированию, что предполагает целенаправленный и систематический поиск возможностей создания и внедрения новых товаров или услуг, освоения новых или возрождения ранее существующих перспективных секторов экономики, ориентированных на максимально возможное использование национального ресурсного потенциала.

Круизный туризм не только является одним из наиболее динамично развивающихся, уникальных и популярных видов бизнеса, но и обладает определенными преимуществами и особенностями, которые позволяют ему длительное время оставаться более стабильным на фоне других секторов экономики. Однако, несмотря на уникальное сочетание климатических и геополитических условий, наличие оздоровительного, историко-культурного, эмоционально-эстетического и прочих потенциалов, в Украине данное направление бизнеса своего развития не получило, а имеющийся ресурсный потенциал практически не используется.

Динамичное развитие круизного сектора предопределяет необходимость выявления новых источников удовлетворения потребностей потребителей и постоянном совершенствовании процесса предоставления круизных туристских услуг; акцентирует внимание на формировании спроса на новый продукт (услугу) у потенциальных покупателей, что в свою очередь стимулирует инвестиционную активность предприятий и активизирует поиск инновационных идей как по созданию нового продукта, так и по привлечению необходимых финансовых средств для его реализации [1].

Факторы, сдерживающие осуществление инноваций в круизной индустрии, можно условно разделить на две основные группы -